

- виготовити разом із дітьми настільну творчу інтерактивну гру «Таланти і овації», розучити музично-рухову гру «Подружка і друг»;
- розробити для дітей за допомогою електронного сервісу LearningApps.org комп'ютерні ігри-вправи на розрізнення вишиванок («Обирай вишиванку для тата, мами, сестри, брата» – варіант завдання «Знайди пару»);
- забезпечити дітей альбомами для творчого малювання і аплікацій орнаментів вишиванок на основі традиції та за власним задумом;
- накопичити добірки тематичних віршів, пісень, відео з потенціалу і цінування вишиванки українцями;
- розмістити на стінах групової кімнати світлини дітей, вдягнутих у вишиванки (фото дитини або з членами сім'ї, теж вбраними у вишиванки);
- прикріпити перед груповою кімнатою світлини педагогів, працівників закладу, на яких вони сфотографовані у вишиванках і так зустрічають дітей.

Пропонований зміст середовища можна збагачувати в міру потреби й реалізації сучасних ідей. Особливо доречним стане мистецько-творчий вектор партнерського збагачення технології, що підсилить для дітей емоційні враження від вишиванки як витвору українського мистецтва. До прикладу, в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті відбувся пошук студентками варіантів методичного забезпечення, результатом якого стало виготовлення власного настільного поля для авторської гри викладача «Таланти і овації» та добірка картин українських митців (Тарас Шевченко, О. Мурашко, М. Пимоненко, І. Рєпін, К. Трутовський, І. Труш та інші) із зображенням дітей і дорослих в українських вишиванках. Таким чином склалася чимала колекція репродукцій картин художників зі створеними персонажами у вишиванках, яка була презентована дітям в електронному вигляді.

Література

1. Шевчук А. Сорочка, вишита душею: Інноваційна технологія формування ціннісно-дієвого ставлення дітей до української вишиванки. *Палітра педагога*. 2021. №9. С. 3-9.

Лариса Шевчук,
кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу навчання
мов національних меншин та зарубіжної літератури
Інституту педагогіки НАПН України,
e-mail: sh_l_m@ukr.net

НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ДЕРЖАВНОЇ: ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З РЕГІОНАЛЬНИМИ ОСОБЛИВОСТЯМИ ВИШИВАНКИ

В Україні проживають представники різних національностей і вивчення української мови як державної має важливе значення. Ознайомлення учнів з регіональними особливостями вишиванки сприятиме вражаючому і незабутньому зануренню у світ української культури. Начальний процес має викликати в учнів захоплення, пробуджена цікавість позитивно вплине на мотивацію. У виступах, тезах учасників міжнародної наукової конференції «Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки» неодноразово йшлося про регіональні особливості української вишиванки (геометричні та рослинні мотиви, зображені червоним, жовтим, синім кольорами, й обведені чорним, – у Київській області, поліхромні візерунки, виконані хрестиком – у Луганській області, вишиття білим по білому геометричних орнаментів, – у Полтавській області та ін.). Тому вважаємо за доцільне більш детально розглянути методичний аспект проблеми. Зокрема це розширення, збагачення словника учнів у процесі бесіди про тканину для вишиванок, різноманітність орнаментів і колірних рішень, різні способи вишивання (гладь, хрестик, мережка та ін.) тощо.

Цікаві для учнів екскурси в минуле (наприклад, ознайомлення з тим, як колись виготовляли полотно для вишиванок), ознайомлення з інформацією про сучасні вишиванки, фантазування з приводу того, якими вишиванки стануть у майбутньому.

Корисним є розігрування діалогів, програвання різноманітних ситуацій:

- уявити себе майстринею або майстром, який купує матеріали для виготовлення вишиванок, продавцем зазначених матеріалів;
- зіграти роль покупця або продавця вишиванок;
- спробувати себе у ролі власника інтернет-магазину, розповісти про свій магазин в інтерв'ю журналісту або у ролі блогера, який бере інтерв'ю у власника.

Для з'ясування особистих уподобань учнів доцільно запропонувати їм написати міні-опис «Які вишиванки мені подобаються». Для того, щоб спростити завдання, можливо дозволити написати згаданий міні-опис спочатку рідною мовою.

Засвоєнню інформації про регіональні особливості вишиванки сприятиме робота учнів закладів загальної середньої освіти з класами з навчанням мовами національних

меншин над такими проектами: підготовка відповідного тематичного альбома; створення візерунків для вишиванок, користуючись зразками вишиванок різних регіонів України та ін.

Література

1. Понятишин Н. Вишиванка як унікальний код твого краю. від Луганська до Львова – особливості вишиванок кожного регіону. URL: <https://uccs.org.ua/arkhiv-novyn/vyshyvanka-ia-k-unikalnyj-kod-tvoho-kraiu-vid-luhanska-do-lvo-va-osoblyvosti-vyshyvank-kozhnoho-rehionu/>
2. Сердюков І. Розповідаємо про регіональні особливості вишивки та показуємо, як виглядають світові зірки у традиційному українському вбранні. URL: <https://chas.news/current/rozpovidaemo-pro-regionalni-osoblyvosti-vishivki-ta-pokazuemo-yak-viglyadayut-svitovi-zirki-u-traditsiinomu-ukrainskomu-vbranni>
3. Сусак К. Р., Стеф'юк Н. А. Українське народне вишивання. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
4. Шиян О. Українські вишиванки: орнаменти, символи і особливості за регіонами. URL: https://zaxid.net/ukrayinski_vishivanki_ornamenti_davni_simvoli_za_regionami_n1563641

Людмила Шкребтієнко,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри психології
Київського інституту бізнесу і технологій
E-mail: shkrebtienko@kibit.edu.ua*

ОБРАЗ РІДНОГО СЛОВА У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНИКА

Ключові слова: рідне слово, патріотичне виховання, дошкільник.

Образ рідного слова є невід'ємною складовою національної ідентичності та культурної спадщини кожного народу. Воно не тільки відображає історію, традиції та духовні цінності, але й формує світогляд та самосвідомість людей. Для українців рідне слово має особливе значення, адже воно є символом незламності, волі та боротьби за свободу. В умовах сучасних викликів, які переживає Українська держава, питання збереження та розвитку української мови стає ще більш актуальним. У цьому контексті образ рідного слова постає як джерело натхнення та сили, яке допомагає зберігати національну єдність, виховувати патріотизм і продовжувати рухатися вперед. Саме з дошкільного віку варто починати виховання патріотизму через слово.

Якщо проаналізувати різні джерела, скрізь акцентується увага на значенні образу рідного слова як потужного засобу патріотичного виховання дошкільників. Зауважується той факт, що саме рідна мова є однією з ознак державності та невід'ємною частиною Батьківщини. Зокрема, педагог В. Сухомлинський закликав ніколи не забувати про свою мову, затишну колиску, з якої кожен вилетів як пташеня,